

antics (1318 i 1319). Diria, però, que aquesta fluctuació és comprèn millor en un nom de data molt antiga 'romànic primitiu' que en un element lingüístic sobrevingut. Ara bé el nom de planta ANETUM no és més que el d'una herba aromàtica, no precisament pirinenca, pròpia de la part meridional i mediterrània de Catalunya: Pladevall-Sallent, *Flora de Cat.* III, 30, nom no estrictament llatí, manlleu del grec. L'aspecte topomàntic de la qüestió és, doncs, més favorable a la tesi b), tan afavorida, en canvi, per aquells altres NLL veïns de sentit connex amb ASINETUM.

Pel costat fonètic, tenim vocalització *-in-* en Ainet/Aineto, però la vocalització no deixa de ser un indicatiu d'inestabilitat. En *Aneto* la inestabilitat pogué conduir a emmudiment total. Per què no? ¿No és el cas de *brodar/broidar* < BRUZDAN, de *rampoina/rampoinar* i casos semblants aplegats en l'article del *DECat* VI, 86b58ss.: *Roine/Rhone*, *raima/cast. resma/fr. rame*? I aquí pogueren ajudar-hi, provocant-ho, altres influències. Aneto està situat davant per davant del poble de *Senet* (aquest a la ribera esq. de la Ribagorçana); pels docs. de 1318 i 1319 hem vist que aquests dos NLL van acoblats, formant a manera de parella indestriable: en el doc. de 1318 la *a* de *Aneto* s'ha contagiada a *Senet*, en el de 1319 fou viceversa, i en tots dos sembla que la terminació *-et* de *Senet* és la que s'ha imposat a *Aneto* apocopant-lo; doncs aquest contagi havia d'ajudar també a l'emudiment de la *s*-d'un etimològic ASINETUM.

Al *Spill de Castellbó* (any 1518) figura un «Guillem Aneta», home de Llessui (f° 113r.); no sé si el nom podia venir-li del *Aneto*. Potser més aviat hauria pres nom d'alguna pubilla Aneta.³

¹ Donem, doncs, ací els antecedents d'aquest nom, llogaret agregat al terme de Civís. Pron. *aznúri* allí mateix, 1958; el seu terme (en domini o condomini) s'estén un poc pel vessant pellarès, a l'alta vall de Ribalera, on tenien una borda, en el bosc dit *la ubàga de znúri* (1933). És satisfactori veure-hi el basc *uri* 'vila', que també veurem aglutinat en *Canturri* (KANTON-URI) i *Creixenturri* (*DECat* IV, 604a 7-21). La duplicació de la *rr*, com en aquest (abans *-uri* o *-r*, veg. *ibid.*), i com en el grup de *Toscarri*, *Escalarre* etc. (estudiat en *E. T. C.* I, 39). *DOC. ANT. Hasnur* 839, *Acte C. SdUrg.*; PPujol, núm. 11 (però en el ms. de la còpia del S. XII vam veure *Asnur*, i no *Asnurr* com diu Pujol); *Asnurri* 952 («Chaniglaú --- Encampo --- mansos dominicals quos habeo in envezinio — o sigui l'apellatiu conegut en el sentit de 'rodalia' — vel decimas dom. de *Asnurri*», Baraut, *Cart. Andorra*; *Asnurri* (cit. junt amb *Cabriacs*), a. 953? *Cart.* de Tavèrnoles 40.22; *Asnurr* 1080 (doc. d'Organyà, *BABL* VII, 528); *Asnurri* 1102 (*BABL* VI, 390); «G. d'Anurri --- G. de Joverre» c. l'a. 1251 (PPujol, *DocVgUrg.* 15.57); *Asnurri* 1518, *Spill de Cbo.*, f° 72r^o; 1838, Anyós, *Relació d. l. Vall d'Andorra* (p. 8). En el cens de 1359, *err. de lect. Agunri* (*CoDo.ACA* XII, 55). — ² Plácido Mújica inclou com apèndix del seu Diccionari Castellano-Vasco una llista de «afijos vascos»,

entre els qual assenyala el sufix *-tegi* amb els següents valors: 1. 'sitio de', *sagardotegi* 'sidreria'; 2. 'cuadra', *beitegi* 'cuadra de vacas', *mandotegi* 'cuadra de mulos'; 3. 'cantidad', 'multitud', *egurtegi* 'montón de leña'; 4. 'casa de', *Joanategi* 'casa de Juana'. — ³ D'altra banda: cf. «N'Aseneta, muyler d'en Arnau Ricolf» és un dels habitants d'Areny l'any 1385 (Camarena, *Focs i Morabatins*, 65.4). Hapax, potser no ben llegit: per *Asneta?*, *Anneta?*

AIORA

No sé que s'hagi donat l'etimologia del nom de la vall valenciana d'*Ayora*, de la zona xurra a l'O. d'Enguera, i de la seva vila capital; ni sembla que se n'hagi escrit res de la ploma de lingüistes (res en Asín, *Contr.*, ni en veig res en obres de MzPi.). Començo per assenyalar-hi un enllaç i després apuntaré una pista etimològica sota les més grans reserves i amb abast provisional.

L'enllaç és més cert: amb el nom d'un Pinar, Font i Barranquet de *L'Aiora* (pron. *aióra*) en el terme de Sorita, NO. de Morella (XXVII, 188). El caràcter considerable del paratge d'aquest nom i el radical allunyament comarcal no semblen compatibles amb una translació del nom. El fet de ser tots dos en terres de forta influència toponímica aràbiga, fan pensar en un arabisme, i l'ús aquí amb article, d'un nom que no té valor apellatiu, més aviat apuntaria al mateix (car pot venir d'*al-ayora*, amb article àrab).

La gent d'*Ayora* és ben coneguda fins als pobles valencians de la Ribera Alta, perquè hi vénen a vendre colomina: a Càrcer pron. el nom *aióla*, a Sumacàrcer *aióra* (XXXI, 147.141); pron. amb *-l-*, en la qual podem veure un altre indicatiu d'origen àrab, vista la neutralització considerable que constatem entre *-r-* i *-l-*, en la pron. hispano-aràbiga o almenys morisca.

L'arrel *ayr* és productiva, en àrab, amb sentits variis i més aviat heterogenis: 'pesar, ser feixuc', 'vagabundejar'; no és estranya a l'àr. hispano-magrebí: «pondus, ponderare» (gloss. cat. *contrapesar*), i d'altra banda «asinus, asina» (*RMA*, pp. 147, 257). Això últim concretat en 'onagre, ase salvatge', bèstia de la qual és típica l'acció de vagar: 'córrer d'ací d'allà'. Això és *ayr* 'onagre' en els diccs. clàssics, amb plural *ayyára*, *ayyár*, en aquells, si bé *RMA* li dona pl. *ayár*. No és gens inversemblant que *Ayora* vingui d'això. Car fins i tot aquest altre plural podia sonar *ayár* amb *a* molt velar tirant a *o*; i l'altre sonava vulgarment *oyó(a)*.¹

Cf. els NLL cast. *Cebreros*, *Encebros*, *Encebrico*, derivats de *cebra* 'ase salvatge', port. *zebra*; *Enzebres*, partides de Monóver i del Pinós, val. ant. *enzebra*, que en el *DECH* (II, 9b9ss.) assenyala en l'art. *cebra*. Convindria trobar-ne més comprovació aràbiga? De tota manera, Dozy (I, 194a) no ens en aparta en qualificar aquells pl. com a pejoratiu i donar el mot com estès a alguns coleòpters i peixos (cf., per a això últim, el cat. *aset*s).

⁶⁰ Una altra pista moresca o aràbiga, seria en un mot